Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

12. listopadu 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2009/138/ES – Článek 274 – Právo rozhodné pro likvidační řízení pojišťoven – Odnětí povolení pojišťovny – Ustanovení předběžného likvidátora – Pojem „rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny‘ – Neexistence soudního rozhodnutí zahájit likvidační řízení v domovském členském státě – Přerušení soudních řízení proti dotyčné pojišťovně v jiných členských státech než v jejím domovském členském státě“

Ve věci C-427/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Sofijski rajonen sad (okresní soud v Sofii, Bulharsko) ze dne 27. května 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 4. června 2019, v řízení

Bulstrad Vienna Insurance Group AD

proti

Olympic Insurance Company Ltd,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (zpravodaj) a N. Jääskinen, soudci,

generální advokát: G. Hogan,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za bulharskou vládu T. Mitovou a E. Petranovou, jako zmocněnkyněmi,

– za Evropskou komisi H. Tserepa-Lacombe a Y. G. Marinovou, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 16. července 2020,

vydává tento

* Jednací jazyk: bulharština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 274 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) (Úř. věst. 2009, L 335, s. 1), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/58/EU ze dne 11. prosince 2013 (Úř. věst. 2013, L 341, s. 1) (dále jen „směrnice 2009/138“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi pojišťovnou Bulstrad Vienna Insurance Group AD (dále jen „Bulstrad“) a pojišťovnou Olympic Insurance Company Limited (dále jen „Olympic“) ve věci vyplacení pojistného plnění.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 117 až 119, 123, 125, 24 a 130 odůvodnění směrnice 2009/138 znějí takto:

„(117) Vzhledem k tomu, že vnitrostátní předpisy o reorganizačních opatřeních a likvidačních řízeních nejsou harmonizovány, je vhodné zajistit v rámci vnitřního trhu vzájemné uznávání reorganizačních opatření a právních předpisů členských států o likvidačních řízeních ve vztahu k pojišťovnám, jakož i nutnou spolupráci, přičemž je v rámci těchto kroků třeba brát v potaz jednotu, univerzálnost, koordinaci, zveřejňování, jakož i rovné zacházení a ochranu věřitelů z pojištění.

(118) Mělo by se zajistit, aby reorganizační opatření, která přijal příslušný orgán členského státu z důvodu zachování nebo obnovení řádné finanční situace pojišťovny a s cílem v co nejširším měřítku předcházet likvidaci, byla plně účinná v rámci celé [Evropské unie]. Vůči třetím zemím by se však účinky těchto reorganizačních opatření a likvidačních řízení neměly nikterak projevit.

(119) Mělo by se rozlišovat mezi orgány příslušnými pro účely reorganizačních opatření a likvidačních řízení a orgány pro dohled nad pojišťovnami.

[…]

(123) Přijímat rozhodnutí o likvidačních řízeních pojišťoven by měly být zmocněny pouze příslušné orgány domovského členského státu. Tato rozhodnutí by měla být účinná po celé [Unii] a měly by je uznat všechny členské státy. Měla by být zveřejňována v Úředním věstníku Evropské unie a v souladu s postupy domovského členského státu. K informacím by měli mít přístup známí věřitelé se sídlem v [Unii], kteří by měli mít právo přihlásit pohledávky a předložit vysvětlení.

[…]

(125) Všechny podmínky pro zahájení, vedení a ukončení likvidačního řízení by se měly řídit právem domovského členského státu.

(126) V zájmu zajištění koordinovaného postupu v rámci členských států by měly být orgány dohledu domovského členského státu a orgány všech ostatních členských států neprodleně informovány o zahájení likvidačního řízení.

[…]

(130) Na ochranu oprávněných očekávání a právní jistoty u některých transakcí v jiných členských státech, než je domovský členský stát, je nutno určit právo rozhodné pro účinky reorganizačních opatření a likvidačních řízení k probíhajícím soudním řízením a k výkonu individuálních práv na základě těchto soudních řízení.“

4 Článek 13 této směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice platí tyto definice:

[…]

8) ‚domovským členským státem‘ se rozumí:
   a) u neživotního pojištění členský stát, v němž se nachází sídlo pojišťovny, která kryje riziko;
   b) u životního pojištění členský stát, ve kterém se nachází sídlo pojišťovny kryjící závazek;
   c) u zajištění členský stát, v němž se nachází sídlo zajišťovny

[…]“

5 Článek 144 odst. 1 uvedené směrnice, nadepsaný „Odnětí povolení“, zní:

„1. Orgán dohledu domovského členského státu může odejmout povolení vydané pojišťovně nebo zajišťovně v těchto případech:

a) dotyčná pojišťovna nebo zajišťovna nezačne využívat povolení ve lhůtě dvanácti měsíců, výslovně se jej vzdá nebo přestane vykonávat pojišťovací činnost na déle než šest měsíců, ledaže dotyčný členský stát stanoví, že v těchto případech povolení pozbývá platnosti;

b) dotyčná pojišťovna nebo zajišťovna již nesplňuje podmínky pro vydání povolení;

c) dotyčná pojišťovna nebo zajišťovna závažným způsobem poruší povinnosti podle předpisů, jež se na ni vztahují.

Orgán dohledu domovského členského státu odejme povolení vydané určité pojišťovně nebo zajišťovně v případě, že daná pojišťovna nebo zajišťovna nedodržuje minimální kapitálový požadavek a orgán dohledu má za to, že předložený plán financování je zjevně nevhodný, nebo dotyčná pojišťovna nebo zajišťovna nesplní schválený plán financování do tří měsíců od zjištění, že není dodržován minimální kapitálový požadavek.

2. V případě odnětí nebo pozbytí platnosti povolení uvědomí orgán dohledu domovského členského státu o této skutečnosti orgány dohledu ostatních členských států, a ty přijmou příslušná opatření, aby zabránily pojišťovně nebo zajišťovně v zahájení nových operací na svých územích.

Orgán dohledu domovského členského státu, společně s těmito orgány, přijme veškerá nezbytná opatření na ochranu zájmů pojištěných osob, a zejména omezí volné nakládání s aktivy pojišťovny podle článku 140.

3. Každé rozhodnutí o odnětí povolení musí být podrobně odůvodněno a oznámeno dotyčné pojišťovně nebo zajišťovně.“

6 V hlavě IV téže směrnice, nadepsané „Reorganizace a likvidace pojišťoven“, článek 268, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„1. Pro účely této hlavy se použijí tyto definice:

a) ‚příslušnými orgány‘ se rozumí správní nebo soudní orgány členského státu příslušné pro provádění reorganizačních opatření nebo likvidačního řízení;

[…]

d) ‚likvidačním řízením‘ se rozumí kolektivní řízení, jehož součástí je prodej majetku pojišťovny a rozdělení výnosu z prodeje mezi věřitele, akcionáře nebo společníky, což nevyhnutelně zahrnuje určitou intervenci příslušných orgánů, včetně případů, kdy jsou kolektivní řízení ukončena vyrovnáním nebo jiným obdobným opatřením, bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou způsobena platební neschopností či zda jsou dobrovolná nebo povinná;

[…]“

7 Podle článku 273 směrnice 2009/138, nadepsaného „Zahájení likvidačního řízení informace určené orgánům dohledu“, platí:

„1. Rozhodnutí zahájit likvidační řízení ve vztahu k pojišťovně, včetně jejích poboček v jiných členských státech, jsou oprávněny přijmout pouze příslušné orgány domovského členského státu. Toto rozhodnutí mohou přijmout buď za situace, kdy nejsou zavedena reorganizační opatření, nebo následně po jejich přijetí.

2. Rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení pojišťovny, včetně jejích poboček v jiných členských státech, přijaté na základě právních předpisů domovského členského státu, je uznáváno bez dalších formalit v celém Společenství a nabývá v něm účinku okamžikem nabytí účinnosti v členském státě, ve kterém je řízení zahájeno.

3. Příslušné orgány domovského členského státu musí ihned informovat orgány dohledu tohoto členského státu o rozhodnutí zahájit likvidační řízení, pokud možno ještě před tím, než je řízení zahájeno, nebo ihned poté.

Orgány dohledu domovského členského státu neprodleně informují orgány dohledu všech ostatních členských států o rozhodnutí zahájit likvidační řízení a o možných praktických dopadech tohoto řízení.“

8 Článek 274 této směrnice, nadepsaný „Rozhodné právo“, uvádí:

„1. Rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny, likvidační řízení a jeho účinky se řídí příslušnými právními předpisy domovského členského státu, pokud články 285 až 292 nestanoví jinak.

2. Právo domovského členského státu musí určit alespoň:

a) majetkové hodnoty, jež tvoří součást majetkové podstaty, a nakládání s majetkovými hodnotami, jež pojišťovna nabude nebo převede po zahájení likvidačního řízení;

b) pravomoci pojišťovny a likvidátora;

c) podmínky, za nichž se může uplatnit započtení vzájemných pohledávek;

d) účinky likvidačního řízení na současné smlouvy, jichž je pojišťovna stranou;

e) účinky likvidačního řízení na soudní řízení vedená jednotlivými věřiteli, s výjimkou probíhajících soudních řízení uvedených v článku 292;

f) pohledávky, které musí být přihlášeny za majetkovou podstatou pojišťovny, a nakládání s pohledávkami, které vznikly po zahájení likvidačního řízení;

g) předpisy upravující přihlašování, ověřování a zjišťování pohledávek;

h) předpisy upravující rozdělení výnosu z prodeje majetkových hodnot, stanovení pořadí pohledávek a práva věřitelů, jejichž pohledávky byly částečně uspokojeny po zahájení likvidačního řízení na základě věcného práva nebo prostřednictvím započtení;

i) podmínky pro ukončení likvidačního řízení a důsledky ukončení likvidačního řízení, zejména vyrovnáním;

j) práva věřitelů po ukončení likvidačního řízení;

k) subjekt, který je povinen hradit náklady a výdaje likvidačního řízení;

l) pravidla týkající se neplatnosti a odporovatelnosti právních aktů poškozujících všechny věřitele.“

9 Článek 292 uvedené směrnice zní:

„Účinky reorganizačních opatření nebo likvidačního řízení na probíhající soudní řízení týkající se majetku nebo práva, kterých byla pojišťovna zbavena, se řídí výhradně právem členského státu, ve kterém toto soudní řízení probíhá.“

Bulharské právo

10 Kodeks za zastrachovaneto (zákoník pojištění) (dále jen „KZ“) v čl. 624 stanoví:

„(1) Rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení nebo insolvenčního řízení pojišťovny, která získala povolení v jiném členském státě, vyvolává účinky v Bulharsku ode dne, kdy vyvolává účinky v tomto jiném členském státě.

(2) Je-li komise pro dohled nad finančním sektorem příslušným orgánem jiného členského státu informována o zahájení likvidačního nebo insolvenčního řízení, přijme opatření k informování veřejnosti.

(3) Informování ve smyslu odstavce 2 zahrnuje údaje o správním orgánu nebo soudu příslušném pro likvidaci nebo platební neschopnost v jiném členském státě, o platných právních předpisech a jmenování likvidátora nebo insolvenčního správce.“

11 Ustanovení článku 630 KZ zní takto:

„(1) Na likvidační řízení nebo insolvenční řízení vůči pojišťovně se použije bulharské právo, není-li v tomto oddílu stanoveno jinak.

(2) Na pracovní smlouvy a pracovní poměry se použijí ustanovení právních předpisů členského státu, která se vztahují na tyto pracovní smlouvy a tyto pracovní poměry.

(3) Na smlouvy přiznávající užívací právo nebo převádějící vlastnické právo k nemovitosti nacházející se na území členského státu se použijí právní předpisy tohoto členského státu.

(4) Na práva pojistitele k nemovitosti, plavidlu nebo letadlu zapsaným ve veřejném rejstříku v členském státě se použijí právní předpisy tohoto členského státu.“

12 Článek 43 Kodeks na mezdunarodnoto častno pravo (zákoník o mezinárodním právu soukromém) stanoví:

„(1) Soud nebo jiný orgán zjišťuje bez návrhu obsah cizího práva. Může využít prostředků stanovených v mezinárodních smlouvách, požadovat informace od ministerstva spravedlnosti nebo jiného orgánu a vyžádat si posudek znalce a specializovaných subjektů.

(2) Účastníci řízení mohou předložit doklady prokazující obsah ustanovení cizího práva, na nichž zakládají své návrhy nebo námitky, nebo mohou jinak spolupracovat se soudem nebo jiným orgánem aplikujícím právo.

(3) Jakmile je zvoleno rozhodné právo, může soud nebo jiný orgán aplikující právo účastníkům řízení uložit, aby přispěli k zjištění jeho obsahu.“

Kyperské právo

13 Podle čl. 220 O peri Etairion Nomos (zákon o korporacích) platí, že pokud bylo vydáno rozhodnutí zahájit likvidační nebo insolvenční řízení nebo byl ustanoven předběžný likvidátor, není možné podat návrh nebo zahájit či pokračovat v řízení, ledaže to příslušný soud povolí, přičemž v takovém případě se uplatní podmínky stanovené tímto soudem.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

14 U Sofijski rajonen sad (okresní soud v Sofii, Bulharsko) se Bulstrad, pojišťovna registrovaná v Bulharsku, domáhá, aby bylo společnosti Olympic, pojišťovně registrované na Kypru, uloženo zaplatit jí částku 7 603,63 bulharského leva (BGN) (přibližně 3 887 eur), zvýšenou o náklady spojené s likvidací ve výši 25,00 BGN (přibližně 13 eur), z titulu pojistného plnění, které vyplatila v souladu s pojistnou smlouvou za „škodu způsobená při srážce“, kterou uzavřela s CD, řidičem vozidla poškozeného při dopravní nehodě. Bulstrad tvrdí, že dne 5. ledna 2018 ve městě Bansko (Bulharsko) AB tím, že prudce otevřel levé přední dveře svého osobního vozidla stojícího na silnici, poškodil svou vinou vozidlo CD, které jelo po vozovce a míjelo jej.

15 Podle společnosti Bulstrad byla v době škodné události odpovědnost společnosti AB kryta pojistnou smlouvou o „občanskoprávní odpovědnosti“ uzavřenou se společností Olympic.

16 Vzhledem k tomu, že se Bulstrad domnívala, že po vyplacení pojistného plnění CD na ni přešla práva jejího pojištěného vůči AB a jeho pojišťovně, uplatnila regresní nárok vůči společnosti Olympic žádostí, kterou posledně uvedená obdržela dne 6. července 2018, avšak takto požadované částky jí nebyly uhrazeny.

17 Olympic totiž zpochybňuje nárok uplatněný společností Bulstrad, a to pokud jde jak o formu, tak o jeho meritum.

18 V průběhu řízení byl předkládající soud informován o tom, že příslušné kyperské orgány odňaly společnosti Olympic povolení z důvodu nedodržení obezřetnostních požadavků, jakož i o tom, že jí byl ustanoven předběžný likvidátor, který přebírá a kontroluje všechny majetkové a zákonné nároky, které této pojišťovně skutečně náležejí nebo tomu okolnosti nasvědčují.

19 Tento soud měl za to, že tyto akty kyperských orgánů představují „rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení pojišťovny“ ve smyslu článku 624 KZ, a usnesením ze dne 26. září 2018 přerušil původní řízení. V souladu s ustanoveními KZ, kterými byla do bulharského práva provedena směrnice 2009/138, se rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení pojišťovny, samotné likvidační řízení a jeho účinky řídí použitelným právem domovského členského státu pojišťovny kryjící riziko, v projednávaném případě kyperským právem. Posledně uvedené právo stanoví přerušení řízení v případě všech pojišťoven, jimž příslušné kyperské orgány ustanovily předběžného likvidátora.

20 Bulstrad však žádá o pokračování v hlavním řízení z důvodu, že s ohledem na výklad relevantních ustanovení ze strany Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud, Bulharsko) bylo řízení přerušeno neprávem. Podle tohoto výkladu nemohou být oba výše uvedené akty kyperských orgánů považovány za akty představující „rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení pojišťovny“ domovským členským státem, ve smyslu právních předpisů přijatých k provedení článku 274 směrnice 2009/138 do bulharského práva. Při neexistenci takového rozhodnutí tedy předkládající soud nesprávně dospěl k závěru o použitelnosti kyperského práva na úkor bulharského práva, které neobsahuje obdobná ustanovení vyžadující přerušení řízení.

21 V odpověď na návrh na pokračování v hlavním řízení předkládající soud požádal bulharskou komisi pro dohled nad finančním sektorem, aby uvedla, zda má k dispozici informace o zahájení likvidačního nebo insolvenčního řízení proti společnosti Olympic před příslušným kyperským soudem, a pokud by taková řízení byla zahájena, aby upřesnila, v jaké fázi tato řízení jsou a zda byl ustanoven likvidátor nebo insolvenční správce. Dopisem ze dne 19. března 2019 tento výbor pro finanční kontrolu odpověděl, že k tomuto datu neobdržel žádnou informaci týkající se zahájení likvidačního řízení společnosti Olympic Aviation příslušným kyperským orgánem.

22 Podle předkládajícího soudu musí být článek 630 KZ vykládán ve světle článku 274 směrnice 2009/138, jakož i bodů 117 až 121 a 125 jejího odůvodnění. Z toho vyplývá, že důsledky zahájení insolvenčního řízení se musí řídit kyperským právem.

23 Při výkonu svých pravomocí podle čl. 43 zákoníku mezinárodního práva soukromého tento soud z úřední povinnosti určil použitelné kyperské právo a dospěl k závěru, že průběh jiných řízení je podmíněn povolením úpadkového soudu.

24 Uvedený soud má tudíž za to, že musí přerušit původní řízení, a vyzvat společnost Bulstrad, aby přihlásila své pohledávky za podmínek stanovených kyperským právem, a upřesňuje, že jejich případné uznání by vedlo k ukončení tohoto řízení. Toto řízení by mohlo pokračovat pouze tehdy, pokud by úpadkový soud udělil takové povolení nebo pokud by byly předloženy důkazy o tom, že pohledávky nebyly podle postupů stanoveným kyperským právem uznány.

25 Za těchto podmínek se Sofijski rajonen sad (okresní soud v Sofii) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba při výkladu článku 630 KZ s ohledem na článek 274 [směrnice 2009/138] mít za to, že rozhodnutí orgánu členského státu odejmout pojišťovně povolení a ustanovit jí předběžného likvidátora, aniž bylo zahájeno soudní likvidační řízení, představuje ‚rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení‘?

2) Musí být v případě, že právo členského státu, ve kterém má sídlo pojišťovna, které bylo odňato povolení a které byl ustanoven předběžný likvidátor, stanoví, že v případě ustanovení předběžného likvidátora musí být přerušena všechna soudní řízení vedená proti této společnosti, tyto právní předpisy podle článku 274 [směrnice 2009/138] před soudy jiných členských států použity i tehdy, pokud to není výslovně stanoveno v jejich vnitrostátním právu?“

K předběžným otázkám

K první otázce

26 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 274 směrnice 2009/138 vykládán v tom smyslu, že rozhodnutí orgánu domovského členského státu pojišťovny o odnětí povolení pojišťovně a o ustanovení předběžného likvidátora, aniž by soud formálně rozhodl o zahájení likvidačního řízení, představuje „rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení pojišťovny“ ve smyslu tohoto článku.

27 Odpověď na tuto otázku umožní určit, zda se na rozhodnutí dotčené v původním řízení vztahuje vzájemné uznávání stanovené v čl. 273 odst. 2 směrnice 2009/138.

28 Za účelem odpovědi na první položenou otázku je třeba uvést, že i když se na základě čl. 274 této směrnice rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení pojišťovny, řídí vlastní likvidační řízení a jejich účinky právem použitelným v domovském členském státě pojišťovny, musí být otázka, co představuje takové rozhodnutí a takové řízení, musí být vyřešena v souladu s článkem 268 uvedené směrnice, který definuje několik pojmů pro účely hlavy IV téže směrnice.

29 V tomto ohledu čl. 268 odst. 1 písm. d) směrnice 2009/138 stanoví, že se pojem „likvidační řízení“ vztahuje na kolektivní řízení mající za následek zpeněžení aktiv pojišťovny a rozdělení výnosu mezi věřitele, akcionáře nebo společníky, které nezbytně zahrnuje zásah příslušných orgánů, tedy v souladu s čl. 268 odst. 1 písm. a) této směrnice správních nebo soudních orgánů členských států příslušných pro provádění reorganizačních opatření nebo likvidačního řízení.

30 Z toho vyplývá, že k tomu, aby bylo rozhodnutí kvalifikováno jako „rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny“ ve smyslu čl. 274 směrnice 2009/138, musí dotyčné řízení splňovat dvě podmínky.

31 Toto řízení musí zaprvé mít za cíl zpeněžení aktiv pojišťovny a rozdělení výnosu mezi věřitele, akcionáře nebo společníky této pojišťovny, jakož i zadruhé musí nutně zahrnovat zásah správních nebo soudních orgánů členských států příslušných pro provádění reorganizačních opatření nebo likvidačního řízení.

32 Vzhledem k tomu, že tyto dvě podmínky jsou kumulativní, skutečnost, že dočasný likvidátor není oprávněn zpeněžit aktiva dotyčné pojišťovny nebo uspokojit věřitele této pojišťovny z dividend, vylučuje, že by rozhodnutí o ustanovení takového likvidátora mohlo znamenat zahájení nebo existenci likvidačního řízení ve smyslu čl. 268 odst. 1 písm. d) této směrnice.

33 V projednávané věci tedy přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil, zda z hlediska kyperského práva má ustanovený dočasný likvidátor takové pravomoci, či nikoli.

34 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že i když – jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 50 svého stanoviska – rozlišení, které zavádí směrnice 2009/138 mezi rozhodnutím o odnětí povolení dotčené pojišťovně a rozhodnutím o zahájení likvidačního řízení vůči této pojišťovně, nasvědčuje tomu, že druhé rozhodnutí nelze zaměňovat s prvním rozhodnutím, rozhodnutí o odnětí povolení by mohlo být považováno za rovnocenné rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení, pokud by obě podmínky uvedené v bodě 31 tohoto rozsudku byly splněny.

35 První z těchto podmínek je však splněna pouze tehdy, pokud podle práva domovského členského státu dotyčné pojišťovny má odnětí povolení této pojišťovně za následek automatické zahájení likvidačního řízení umožňujícího zpeněžit aktiva uvedené pojišťovny nebo uspokojit její věřitele z dividend, aniž za tímto účelem musí jiný orgán přijmout formální rozhodnutí.

36 Z předcházejících úvah vyplývá, že na první položenou otázku je třeba odpovědět tak, že článek 274 směrnice 2009/138 musí být vykládán v tom smyslu, že rozhodnutí příslušného orgánu odejmout povolení dotyčné pojišťovny a ustanovit dočasného likvidátora může představovat „rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny“ ve smyslu tohoto článku, pouze pokud právo domovského členského státu této pojišťovny stanoví, buď že tento dočasný likvidátor je oprávněn zpeněžit aktiva uvedené pojišťovny a rozdělit výnos mezi její věřitele, nebo že odejmutí povolení téže pojišťovně vede k automatickému zahájení likvidačního řízení, aniž k tomu musí jiný orgán přijmout formální rozhodnutí.

K druhé otázce

37 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda článek 274 směrnice 2009/138 musí být vykládán v tom smyslu, že soudy jiných členských států musí uplatnit právo domovského členského státu pojišťovny, podle kterého se všechna soudní řízení proti této pojišťovně přeruší v případě, že jí je odňato povolení a ustanoven předběžný likvidátor, i když jejich vlastní právní předpisy takové pravidlo neobsahují.

38 Z odpovědi na první položenou otázku vyplývá, že pouze v případě, že rozhodnutí o odnětí povolení a jmenování dočasného likvidátora domovským členským státem pojišťovny lze kvalifikovat jako „rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny“ ve smyslu hlavy IV směrnice 2009/138, musí být toto rozhodnutí v souladu s čl. 273 odst. 2 tohoto předpisu uznáno bez dalších formalit v celé Unii a vyvolává v ní účinky okamžikem nabytí účinnosti v členském státě, ve kterém je likvidační řízení zahájeno.

39 Podle čl. 274 odst. 2 písm. e) směrnice 2009/138 se toto vzájemné uznávání vztahuje na účinky zahájení likvidačního řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli, s výjimkou probíhajících soudních řízení uvedených v čl. 292 této směrnice, která se nadále řídí výlučně právem členského státu, ve kterém probíhá řízení.

40 Z toho vyplývá, že pokud rozhodnutí přijaté členským státem původu musí být kvalifikováno jako „rozhodnutí o zahájení likvidačního řízení pojišťovny“ ve smyslu hlavy IV směrnice 2009/138 a právní předpisy tohoto členského státu stanoví, že toto rozhodnutí znamená přerušení všech soudních řízení zahájených vůči dotyčnému podniku, musí být z tohoto důvodu rovněž přerušena soudní řízení probíhající v jiných členských státech, s výjimkou řízení, na která se vztahuje výjimka uvedená v předchozím bodě.

41 Naproti tomu čl. 273 odst. 2 směrnice 2009/138 nijak nevyžaduje, aby došlo ke vzájemnému uznání účinků takového rozhodnutí o odejmutí povolení nebo jmenování dočasného likvidátora, jako je rozhodnutí dotčené v původním řízení, pokud toto rozhodnutí nemá povahu rozhodnutí zahájit likvidační řízení. Z toho vyplývá, že odpověď na otázku, zda v takovém případě musí či může předkládající soud přerušit probíhající řízení v souladu s tím, co stanoví právo domovského členského státu, aniž je toto stanoveno jeho vnitrostátním právem, nezávisí ani na tomto ustanovení, ani na článku 274 této směrnice.

42 Z předcházejících úvah vyplývá, že na druhou položenou otázku je třeba odpovědět tak, že článek 274 směrnice 2009/138 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud nejsou splněny podmínky vyžadované k tomu, aby rozhodnutí o odnětí povolení pojišťovně a o jmenování dočasného likvidátora pro tuto pojišťovnu představovalo „rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny“ ve smyslu tohoto článku, uvedený článek neobsahuje povinnost soudů jiných členských států uplatnit právo domovského členského státu dotyčné pojišťovny, podle kterého je třeba přerušit všechna řízení zahájená proti takovému podniku.

K nákladům řízení

43 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) **Článek 274 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/58/EU ze dne 11. prosince 2013, musí být vykládán v tom smyslu, že rozhodnutí příslušného orgánu odejmout povolení dotyčné pojišťovny a ustanovit dočasného likvidátora může představovat „rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny“ ve smyslu tohoto článku, pouze pokud právo domovského členského státu této pojišťovny stanoví, buď že tento dočasný likvidátor je oprávněn zpeněžit aktiva uvedené pojišťovny a rozdělit výnos mezi její věřitele, nebo že odejmutí povolení téže pojišťovně vede k automatickému zahájení likvidačního řízení, aniž k tomu musí jiný orgán přijmout formální rozhodnutí.**

2) **Článek 274 směrnice 2009/138, ve znění směrnice 2013/58, musí být vykládán v tom smyslu, že pokud nejsou splněny podmínky vyžadované k tomu, aby rozhodnutí o odnětí povolení pojišťovně a o jmenování dočasného likvidátora pro tuto pojišťovnu představovalo „rozhodnutí zahájit likvidační řízení pojišťovny“ ve smyslu tohoto článku, uvedený článek neobsahuje povinnost soudů jiných členských států uplatnit právo domovského členského státu dotyčné pojišťovny, podle kterého je třeba přerušit všechna řízení zahájená proti takovému podniku.**

Podpisy.